

سلامت مردم زیر تیغ تبلیغات ماهواره



اگر به تبلیغات ماهواره توجه کنید، متوجه می‌شوید که ظاهراً همه ما ایرانی‌ها یا چاق و لاغر هستیم، یا صاحب پوست‌هایی پر از لک و چین و چروک، بینی‌هایمان شدیداً نیازمند راه‌هایی برای کوچک‌شدن هستند و همه هم و غممان برنزه‌کردن پوستمان است یا این‌که از انواع اعتیاد بشدت رنج می‌بریم.

جام جم آنلاین: اگر به تبلیغات ماهواره توجه کنید، متوجه می‌شوید که ظاهراً همه ما ایرانی‌ها یا چاق و لاغر هستیم، یا صاحب پوست‌هایی پر از لک و چین و چروک، بینی‌هایمان شدیداً نیازمند راه‌هایی برای کوچک‌شدن هستند و همه هم و غممان برنزه‌کردن پوستمان است یا این‌که از انواع اعتیاد بشدت رنج می‌بریم. گذشته از این موارد در مسائل زناشویی هم کاملاً ناتوان و بیمار هستیم.

مساله از 2 حالت خارج نیست، اگر دچار این مشکلات نباشید، با این تبلیغات مستمر به شما القاء می‌شود که یا در آستانه این مشکلات هستید یا این‌که اصلاً به مشکل دچار شده‌اید.

اگر دچار هرکدام از مسائل نامبرده هم باشید، مساله این است که کدام راه تبلیغ شده در شبکه‌های ماهواره‌ای توانسته کارگشا و قابل اعتماد باشد؛ وقتی که حادترین پزشکان هم برای درمان هر کدام از این مشکلات، بعد از مشاوره و علت‌یابی، فقط روش‌های خاص و علمی را پیشنهاد می‌دهند.

این در حالی است که بر اساس اعلام وزارت بهداشت حتی عطاری‌ها هم حق فروش داروهای ضدچاقی و ترک اعتیاد و تجویز درمان را ندارند در حالی که شبکه‌های ماهواره‌ای بیشتر تبلیغات دارویی خود را بر اساس همین مسائل تعریف می‌کنند.

مسئولان وزارت بهداشت تأکید می‌کنند بیشترین داروهای که به این طریق به دست مردم می‌رسد، داروهای لاغری و ضدچاقی است که در این زمینه مردم باید در نظر داشته باشند این داروها را از پزشک متخصص دریافت کنند.

در واقع از يك سو، متأسفانه بیشتر داروهای قاچاق، داروهای ماهواره‌ای است و از طرف دیگر، برخی از مردم براحته و با اعتماد با شماره تلفنی که اعلام می‌شود، تماس می‌گیرند و به صورت پیک، محصول موردنظر را دریافت می‌کنند.

این داروها معمولاً غیرمجاز هستند یا مواد موثره ندارند یا مواد موثره غیرطبیعی دارند که در این زمینه توصیه می‌شود مردم به هیچ‌وجه از طریق ماهواره و با يك تماس داروهای مورد نیاز خود را دریافت نکنند.

متأسفانه خیلی از مردم نمی‌دانند چرا نباید از محصولی بهداشتی یا دارویی که مجوز وزارت بهداشت ندارد، استفاده کنند. مساله این است که صدور مجوز از سوی وزارت بهداشت برای محصولات آرایشی و بهداشتی نشان‌دهنده آن است که این محصولات حتی اگر برای مصرف‌کننده‌ای اثربخشی مورد نیاز را نداشته باشند، به پوست آسیب نمی‌رسانند. به عنوان مثال سرطان‌زا و حساسیت‌زا نیستند.

در همین خصوص، دبیر انجمن متخصصان پوست و موی ایران می‌گوید: بیش از ۹۰ درصد محصولات آرایشی و بهداشتی که در شبکه‌های ماهواره‌ای تبلیغ می‌شود کیفیت لازم را ندارد و غیرقابل اطمینان هستند.

دکتر محمد گلشنی ادامه می‌دهد: اغلب محصولات آرایشی و بهداشتی که در شبکه‌های ماهواره‌ای تبلیغ و در کشور توزیع می‌شود برچسب تایید وزارت بهداشت ندارند و از همین رو نمی‌توان با اطمینان از این محصولات استفاده کرد.

دبیر انجمن متخصصان پوست و موی ایران با بیان این‌که در سال‌های گذشته اغلب مردم جذب تبلیغات دروغین محصولات بهداشتی و آرایشی غیرمجاز می‌شدند، به مهر می‌گوید: خوشبختانه در حال حاضر، مردم کمتر تبلیغات ماهواره‌ای را باور می‌کنند و بیشتر محصولاتی را مصرف می‌کنند که مجوز و برچسب وزارت بهداشت دارد.

فروشندهگان ماهواره‌ای پاسخگو نیستند

وقتی درصدد تهیه يك دارو یا محصول بهداشتی هستید که از ماهواره تبلیغ می‌شود باید بدانید که طرف حساب شما فقط يك شماره تماس تلفنی است.

شماره تماسی که نه دست شما را به جایی بند می‌کند و نه حتی می‌تواند عوارض استفاده از آن محصول را پاسخگو باشد.

مجید ابهری، آسیب‌شناس اجتماعی در این خصوص می‌گوید: هیچ‌کدام از داروهای که در ماهواره‌ها تبلیغ می‌شوند مجوز بهداشتی ندارند و از هر نوع مواد غیرمجاز و اعتیادآور در آنها استفاده می‌شود. فروشندگان این داروها نیز هیچ تعهد و پاسخگویی در مقابل عوارض این داروهای تقلبی ندارند.

او ادامه می‌دهد: متأسفانه عده زیادی از افراد جامعه فریب این گونه تبلیغات کذب ماهواره‌ها را می‌خورند.

ابهری با اشاره به این‌که هیچ‌کدام از داروهای درمانی معرفی‌شده از طریق ماهواره تحت نظارت و کنترل نهادهای بهداشتی کشور نیستند، ادامه داد: تبلیغات گسترده از طریق ماهواره برای عرضه و تحویل دارو به خانه، حکایت از این موضوع دارد که برای این داروها هیچ‌گونه مجوز بهداشتی صادر نشده است بنابراین عوارض ناشی از مصرف آن به عهده فروشندگان مجهول و مصرف‌کنندگان است.

او با اشاره به این‌که فروشندگان به اعتبار شماره تلفن‌هایی که در ماهواره می‌گذارند، انواع داروهای تقلبی را با قیمت گزاف به فروش می‌رسانند، به فارس می‌گوید: فروشندگان داروهای تقلبی در ماهواره بعد از رسیدن به اهداف شوم خود دیگر پاسخگویی مصرف‌کننده به دلیل اتفاق‌های ناگواری که بعد از مصرف این داروها برای وی افتاده است، نخواهند بود.

ابهری تصریح می‌کند: داروهای تقلبی که برای زیبایی در شبکه‌های مختلف ماهواره تبلیغ می‌شوند بجز ضربه‌زدن به پوست، سود دیگری ندارند و افراد جامعه در مصرف این گونه داروها باید حساسیت و دقت فراوانی داشته باشند.

نکته: متأسفانه در کشور ما برخی افراد به سبب ناآگاهی به دلایل مختلف شبکه‌های ماهواره‌ای را مورد توجه قرار می‌دهند؛ بنابراین وظیفه رسانه‌های داخلی است که فرهنگ‌سازی و روشنگری کنند

او با اشاره به این‌که در ترکیب داروهای درمانی که از ماهواره تبلیغ می‌شود ماده روانگردان «شیشه» به عنوان مواد اولیه استفاده شده است، بیان می‌کند: مصرف‌کنندگان این‌گونه داروها بعد از مصرف به انواع بیماری‌ها و اعتیاد مبتلا می‌شوند که بعد از مصرف، دیگر راه برگشتی برای آنها وجود نخواهد داشت. ابهری با اشاره به این‌که مصرف داروهای درمانی تقلبی که از ماهواره تبلیغ می‌شوند، انواع بیماری‌ها را برای مصرف‌کنندگان به ارمغان می‌آورد، می‌گوید: مصرف‌کنندگان این‌گونه داروها دچار بیماری‌هایی مانند سرگیجه، اختلالات عصبی، بیانی، شنوایی، سوءهاضمه و اختلالات دستگاه گوارش می‌شوند.

به گفته او، با فرهنگ‌سازی شایسته در جامعه باید بستری فراهم شود که افراد جامعه فریب این‌گونه تبلیغات را نخورند چرا که فروشندگان این‌گونه لوازم آرایشی- دارویی هیچ‌گونه تعهدی در برابر افراد ندارند و بی‌توجهی به این امر، آینده کشور را از لحاظ روحی و روانی با خطر جدی مواجه خواهد کرد.

وزارت ارشاد چه می‌کند؟

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اعلام کرده است که دفتر تبلیغات و اطلاع‌رسانی این وزارتخانه آگهی‌های تبلیغاتی شبکه‌های فارسی‌زبان ماهواره‌ای را رصد و موارد تخلف را مشخص می‌کند و اطلاع‌رسانی کاملی در این زمینه صورت می‌گیرد و اگر جایی قانون و مقررات نادیده گرفته شود، برخورد لازم انجام خواهد شد.

ظاهراً اگر تخلف صورت گرفته برای نخستین بار صورت گرفته باشد، به فرد متخلف تذکر داده می‌شود و در صورت تکرار، موارد تنبیهی اعمال خواهد شد.

به گفته وزیر ارشاد، دفتر تبلیغات و اطلاع‌رسانی موضوع را با جدیت پیگیری می‌کند و درباره تخلف از قانون هم تذکر لازم داده می‌شود که نمونه آن تذکر به داروخانه‌هایی است که برخی کالاها و داروها را تبلیغ می‌کنند.

سید محمد حسینی می‌گوید: وظیفه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مشخص کردن موارد تخلف است و برخورد با متخلفان در حیطه مسوولیت دستگاه‌های دیگر قرار دارد که موارد تخلف به آنها منعکس می‌شود. گاهی اوقات تبلیغات حتی در کتاب‌ها یا نشریات با نام و عنوان مشخص انجام می‌شود که برخورد با این موارد نیز در معاونت مطبوعاتی صورت می‌گیرد.

موضوع برخورد با تبلیغات ماهواره‌ای يك موضوع میان‌بخشی مطرح می‌شود که ساماندهی و اطلاع‌رسانی در خصوص آن نیازمند همکاری همه‌جانبه وزارتخانه‌ها و سازمان‌های مربوط است.

مسوولان مربوط اعلام می‌کنند که در حال حاضر انواع بازدیدهای مختلف در گمرک، فرودگاه، ترمینال و جاهایی که امکان دارد داروهای غیرمجاز وارد کشور شود، انجام می‌شود، برخی داروهای قاچاق نیز از طریق کلانتری‌ها و پیگیری‌های مردمی به وزارت بهداشت یا دانشگاه‌های علوم پزشکی اعلام می‌شود که با موارد تخلف برخورد می‌شود، اما به نظر می‌رسد این برخوردها باید بیشتر و شفاف‌تر باشد.

7000 پرونده درخصوص تبلیغات ماهواره‌ای

سال گذشته نیروی انتظامی 7 هزار پرونده در خصوص تبلیغات ماهواره‌ای با منشأ داخلی تشکیل داده که منجر به نتیجه شده است.

حجت‌الله مقیمی، مدیرکل معاونت نظارت و برنامه‌ریزی سازمان نظام پزشکی با اشاره به همین موضوع اعلام می‌کند: در این شبکه‌ها تبلیغات کاذب موج می‌زند و مردم باید دقت کنند تمامی مواردی که در این شبکه‌ها تبلیغ می‌شود بدون مجوز وزارت بهداشت بوده و هیچ‌کدام جنبه علمی ندارد.

علیرضا کریمی، مدیرکل دفتر تبلیغات و اطلاع‌رسانی معاونت امور مطبوعاتی و اطلاع‌رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز با اشاره به افزایش شبکه‌های ماهواره‌ای از حدود 10 شبکه در سال‌های پیش به حدود 60 شبکه در سال‌های اخیر تصریح می‌کند: کسانی که متصدی این شبکه‌ها هستند، تمام مردم کشور را بیمار فرض کرده‌اند و آنها را بر اساس نوع بیماری‌ها به گروه‌های مختلف تقسیم‌بندی کرده و برای همه این گروه‌ها برنامه دارند.

او ادامه می‌دهد: متأسفانه در کشور ما برخی افراد به سبب ناآگاهی به دلایل مختلف شبکه‌های ماهواره‌ای را مورد توجه قرار می‌دهند؛ رسانه‌های داخلی باید فرهنگ‌سازی و روشنگری کنند تا مردم تصور نکنند که مطالب پخش‌شده از این شبکه‌ها، کارشناسی‌شده و علمی است.

مدیرکل دفتر تبلیغات و اطلاع‌رسانی معاونت امور مطبوعاتی و اطلاع‌رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، با اشاره به تخصصی‌بودن حوزه بهداشت و این‌که تبلیغات در شبکه‌های ماهواره‌ای بدون مجوز است، تأکید می‌کند: طبق مکاتباتی که با نیروی انتظامی و قوه قضاییه انجام داده‌ایم، با تبلیغاتی که منبع داخلی داشته باشند، برخورد می‌کنیم.

به گفته او اگر ما نیازهای مردم را بخوبی پاسخ دهیم شبکه‌های ماهواره‌ای نمی‌توانند از خلأ موجود استفاده کنند و برای خود بازار داروهای تقلبی ترتیب دهند.

مدیرکل دفتر تبلیغات و اطلاع‌رسانی معاونت امور مطبوعاتی و اطلاع‌رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌گوید: وزارت ارشاد آماده است تا با موسسات خصوصی در جهت پاسخ به نیازهای بهداشتی مردم تعامل داشته باشد؛ نمونه‌اش دی‌وی‌دی‌هایی است که با موضوعات بهداشتی و با تایید وزارتخانه‌های ارشاد و بهداشت در داروخانه‌ها توزیع شده است.

احتیاط، شرط عقل

هرچند تاکنون اطلاع‌رسانی‌هایی درخصوص کذب‌بودن برخی از تبلیغات پزشکی شبکه‌های ماهواره‌ای انجام شده است و مسوولان نیز در پی راهکارهای عملی و اجرایی برای جلوگیری از این تبلیغات هستند، اما بهتر است همه شهروندان نسبت به این موضوع حساسیت لازم را داشته باشند.

داروها و محصولات بهداشتی در همه جای دنیا از داروخانه‌ها و مراکز معتبر تهیه می‌شود بنابراین شهروندان باید توجه داشته باشند که اعتمادکردن به یک شماره تماس برای تهیه یک دارو یا محصول بهداشتی که مانند یک شمشیر دولبه است، چندان عقلانی و درست به نظر نمی‌رسد. بنابراین بهتر است قبل از تهیه و استفاده از چنین محصولاتی که مجوز رسمی ندارند، حتماً با یک پزشک یا متخصص مربوط مشورت کنیم.

مستوره برادران نصیری / گروه جامعه